

Het jongetje en zijn Kalasjnikov ...

De extreem warme periode is nog maar net voorbij als ik op een vrijdagochtend om negen uur voor mag rijden bij een meneer van rond de zestig. De reis gaat naar het Psychotraumacentrum voor Oorlogsveteranen in Diemen en de man neemt plaats achter in de bus. Hij ziet er verzorgd uit maar maakt een wat schichtige indruk op mij. Na de gebruikelijke prietpraat over de verplichte ongemakken als gevolg van de coronaperiode, komt mijn klant een beetje los en begint te praten. Niet veel, maar uit zijn spaarzame woorden en de stiltes die daartussen zitten kan ik heel wat opmaken. Je moet natuurlijk voorzichtig zijn met iemand die een oorlogsverleden heeft. De computer kan weliswaar aangeven waar de reis heen gaat, maar dat betekent niet dat je meteen een stempel op zijn voorhoofd moet plakken! Het verlossende woord komt vrij spoedig als de man vertelt dat hij al als kleine jongen van zeven jaar een Kalasjnikov in zijn handen gedrukt kreeg ...

Ik weet niet zo heel veel van kindsoldaten, maar op dat moment voel ik zijn intense verwarring en verdriet. Geboren in Egypte en als kind al verzeild geraakt in een gruwelijke oorlog in Tsjaad. Een van de armste landen ter wereld en, sinds de onafhankelijkheid van Frankrijk in 1965, geteisterd door burgeroorlogen en

dictatoriale regiems tot op de dag van vandaag. De man praat niet veel en vraagt als we bij Amersfoort zijn hoe ver het nog is. Als we ruim een half uur later onze bestemming naderen, zie ik op de computer dat ik mag wachten in Diemen om mijn passagier weer mee terug te kunnen nemen om twaalf uur.

In mijn pauze wandel ik langs een enorme bouwput richting het winkelcentrum voor een kop koffie. Traag bewegen hoge hijskranen langs de blauwe lucht, en rijzen nieuwbouwtorens als paddenstoelen uit de grond. Ik ril even bij de gedachte dat ik daar zou moeten wonen. Maar die gedachte is al gauw weer verdwenen, als ik me nog even weer mee laten nemen in het verhaal van mijn passagier van vanmorgen, bij wie het kind al vroeg uit zijn nog jonge leven is gerukt en waarvan altijd de littekens op zijn ziel gekerfd zullen staan.

Als ik een uurtje later het terrein weer op kom wandelen staat de man al buiten en rookt zichtbaar in gedachten verzonken zijn sigaretje. We maken even een kort praatje, en dat geeft mij de gelegenheid om de man beter in mij op te kunnen nemen. Zijn gezicht straalt iets uit van een vriendelijke doch waakzame bouwvier, maar herbergt tegelijkertijd ook de blik van een bange poedel in zich. In alles zie je de oorlog. In zijn ogen, in zijn huidplooien, in zijn bewegingen ...

Ik vraag voorzichtig en belangstellend naar zijn achtergrond en in korte zinnen vertelt hij dat hij achttien jaar geleden in Nederland is gekomen als afgestudeerd bedrijfskundige, maar dat hij door die rotoorlog volledig geblokkeerd is, zijn vak niet kan uitoefenen en geen

mens meer vertrouwt. Dankbaar accepteer ik enkele ogenblikken later zijn aangeboden rokertje en drinken we nog een bakkie. Als hij trots vertelt van zijn vrouw en twee kinderen, zie ik weer een schittering in zijn ogen, maar als hij plaats neemt achter in de bus hoor ik hem opeens heftig snikken achter zijn mondkapje.

Het gaat me door merg en been en kan ik alleen maar reageren met: 'Heftig, man! Zullen we naar huis gaan, weer terug naar uw gezin?'

Hij knikt instemmend, en snikt: 'Ja, graag, dank u.'

Een uurtje later stapt hij uit en knikt me vriendelijk toe. Nadat ik hem alle sterkte en een fijne dag heb gewenst, verdwijnt hij achter de voordeur van zijn huis in een doodgewone woonwijk in Drenthe. Terug bij zijn gezin en ver van de oorlog die tegelijkertijd weer zo vreselijk dichtbij komt. Het kind dat nooit gelukkig mocht zijn, en de pijn die nu misschien wel voor altijd onderdeel zal blijven van zijn geluk ...